

Müslüman’n bu ibadeti mutlaka yerine getirmesi gerekir. Nitekim ayette;
وَلِلَّهِ
عَلَى
النَّاسِ
حِجُّ
الْبَيْتِ
مَنِ
اسْتَطَاعَ
اِلَيْهِ
سَبِيلاً “...Yolculuğuna
gücü yetenlerin haccetmesi, Allah’n insanlar üzerinde bir
hakkıdır...” (Âl-i İmran, 3/97) ifadesi bu gerçeği bizlere anlatmaktadır. Hac,
maddî ve manevî, dünyevî ve uhrevî, ferdî ve sosyal yanı olan bir
ibadettir. O, bir yandan kulun Allah’a, peygambere, ahirete, kısaca tüm iman
esaslarına gönülden bağlanmanın bir göstergesi olurken, diğer taraftan bizlerin
samimiyet, sabır, kardeşlik, sevgi, saygı, fedakîrlık, paylaşma vb. ahlakî erdemleri
kazandığımız ve tatbik imkînı bulduğumuz bir alandır. Hac, İslam’dan önce
bilinen en eski ibadetlerden biridir. Kâbe de, yeryüzünde Allah’a ibadet
için yapılan ilk binadır. Söz konusu ayetlerden anlaşıldığına göre, Hz. İbrahim,
oğlu Hz. İsmail ile Kâbe’nin inşaatını bitirdikten sonra yüce Rabbimiz, ziyaret ve
ibadet edecekler için orayı temiz tutmalarını ve insanları haccetmek için
Mekke’ye çağırmasını istemiştir. Bu ilahi davete kulak veren ve
gönülden teslim olanlar,
اِنَّمَا
الْمُؤْمِنُ
08;نَ اِخْوَةٌ
“Müminler ancak kardeştirler” (Hucurât, 49/10) şeklinde
Kur’an’da ifade edilen din kardeşliğini uygulama sahası bulmaktadırlar. Bu
bağlamda Kâbe, tüm inananların, kardeşlik, dostluk ve kaynaşmalarını temin eden bir
merkezdir. Hac ibadetinin, diğer ibadetler arasında çok öz el bir yeri vardır.
Çünkü hac, inananların yeryüzünde tek bir cemaat oluşturarak yılda
bir kez aynı yer ve zamanda hep beraber ibadet etmesiyle gerçekleşir. Hemen
bütün dinlerde mevcut olan kutsal zaman ve mekîn telakkisi, İslam dininde hac
ibadetinde kendisini gösterir. Hac ibadeti yerine getirilirken ziyaret edilen her bir
mekînin ve yapılan her amelin, sembolik bir anlamı ve ehemmiyeti vardır. Hac, bir yandan
inanan insanın kendi iç dünyasında Hakk’a ulaşma yolculuğunu temsil
anlamında çokluk/kesret içinde birliğe/vahdete yücelişi içerirken, diğer
yandan aynı his ve mana ile kalpleri çarpan milyonları bir araya getirmesiyle de
birlikten/vahdetten çokluğa/kesrete dönüşü sembolize etmektedir. Bu
itibarla hac, temiz ve saf bir niyetle başlayan, bir bakıma dünyevi farklılaşmaya, nimetleri
geride bırakıp bütün inananların eşitliğine işaret eder. Hz. Âdem ve
Havva’nın çocukları olan bizler, hacda kardeşliği pekiştirecek ve daha da
güçlendirecek unsurlara sahibiz. Her yıl tekrarlanan bu tablo, bir taraftan tüm
inananların birlik ve beraberliğini gösterirken, diğer taraftan evrensel anlamda buluşmayı
temsil eder. Çünkü farklı ülike, dil, ırk, renk, kültür, sosyal
statü ve ekonomik güce sahip insanların eşit konumda aynı tip kıyafetler/ihram
içinde bir araya gelmesi, topluca namaz, tavaf, sa’y, vakfe, dua gibi ibadetleri
gerçekleştirmesi, Mekke’den Arafat’a, Arafat’tan Müzdelife ve

Mina'ya akın akın koşturması, bir yılın yile yilece Mevla'nın huzurunda toplanışı hatırlatır. Bu yilece hac, minleri kutsal topraklarda buluşturmakla, ebedi; buluşmaya hazırlanmış olur. İhrama girenler, bu sarfında dile getirmiş oldukları telbiyeyle, hep bir ağızdan "buyur Allah'ım buyur" diyerek, Allah'ın emrine itaate geldiklerini, O'nun hiçbir ortağının bulunmadığını, her türlü; nimet, mülk ve hükümranlığın gerçekte sahibinin Allah olduğunu hep bir ağızdan ve yerektan ilan ederler. Min bu ibadeti yerine getirirken, bir yandan Mülkiyetin man olmanın, Allah'a güvenilmeden yilece bağlanmanın, Resulullah'ın doğup yaşadığı, ashabıyla nice sıkıntılara gümüş gerdiği mekânlarda bulunmanın hazzını tatmakta, diğer yandan dünün nyanın dert bir yanından gelen min kardeşleriyle buluşup tanışarak İslam kardeşliğini yaşamanın şuuruna ermektedir. Bu yilesine derin hikmetleri binyesinde barındıran hac ibadeti, İslam'ın farzlarından biri olmanın yanında, Hz. İbrahim'in de ağlar üstü davetidir. Bizler, Hz. İbrahim'in ağları aşarak bize kadar uzanan bu davetine icabet etmek ve Hz. Peygamberin; #1605;#1614;#1606;#1618; #1581;#1614;#1580;#1617;#1614; #1604;#1604;#1617;#1607; #1601;#1614;#1604;#1614;#1605;#1618; #1610;#1614;#1585;#1618;#1601;#1615;#1579;#1618; #1608;#1614;#1604;#1614;#1605;#1618; #1610;#1614;#1601;#1618;#1587;#1615;#1602;#1618; #1585;#1614;#1580;#1614;#1593;#1614; #1603;#1614;#1610;#1614;#1608;#1618;#1605;#1616; #1608;#1614;#1604;#1614;#1583;#1614;#1578;#1618;#1607;#1615; #1571;#1615;#1605;#1617;#1615;#1607;#1615; "Kim költü işlerden ve Allah'a karşı gelmekten sakınarak hac yaparsa, günahlardan temizlenerek anasından doğduğu gibi tertemiz hâle gelir" (Buhârî; rîcî; "Hac"; 4) müjdesine erişmek için maddi ve manevi gayret içinde olmalıyız.

Dr. Faruk Gül;RGÜLÜ

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)